

JENOM CHCI BEJT

Rozhovory s lidmi na hraně života

Lea Surovcová

Ilustrovala
Lucie Surovec Charvátová

 **C PRESS**

Jenom chci bejt

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz



Lea Surovcová

Jenom chci bejt – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.



JENOM CHCI BEJT

**Rozhovory s lidmi
na hraně života**

Lea Surovcová

**Ilustrovala Lucie Surovec
Charvátová**

Text © Lea Surovcová, 2026
Illustrations © Lucie Surovec Charvátová, 2026
Graphic © Diana Elfmarková, 2026

ISBN tištěné verze 978-80-264-5915-6
ISBN e-knihy 978-80-264-5927-9 (1. zveřejnění, 2026) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-264-5928-6 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-264-5925-5 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)

JENOM CHCI BEJT

Rozhovory s lidmi na hraně života

Lea Surovcová

**Ilustrovala Lucie Surovec
Charvátová**

 **CPRESS**

OBSAH



**VERONIKA
BLAHUTA**

12



**ADAM
CHOMA**

34



**DANIELA
DUBOVCOVÁ**

60



**LUBOMÍR
ŠERL**

90



**ZORKA
ŠŤASTNÁ**

110



DR. KARY
ALIAS
ONDŘEJ
HÁŠA

132



ANNA
BERÁNKOVÁ

148



DANIEL
UPORSKÝ

164



MARIE
BÁRTKOVÁ

178



FELIX
SLOVÁČEK
ML.

190

Lea Surovcová

Redaktorka a moderátorka domácí redakce ČT. Absolvovala pedagogickou fakultu MU, začínala na TV Nova, poté působila v ČT Brno. Moderovala *Dobré ráno*, *Před půlnocí* a *Případ pro ombudsmanku*. Ve své práci se zaměřuje na lidi

v těžkých situacích a její reportáže často vedou ke konkrétní pomoci. Režiovala řadu dokumentů o sociálních tématech, mimo jiné *Nejsme Down!*, *Těžko v duši* či *Spojila nás smrt*. Za svou tvorbu získala mnohá ocenění. Spolupracuje na knihách, divadle a připravuje dokument o *Sanitce splněných snů*.



Lucie Surovec Charvátová

Lucie pochází z valašského města Brumova-Bylnice. Ve Zlíně vystudovala tvorbu animovaného filmu na Univerzitě Tomáše Bati. Nyní žije s rodinou v Praze, kde několik let pracovala v reklamní agentuře *Loosers* jako ilustrátor

a grafický designér. Po narození dcery Amálky se stala ilustrátorkou na volné noze a věnuje se knihám pro děti i dospělé, ilustruje časopisy, deskové hry a je autorkou dětských textů. Aktuálně se chystá vydat svoji první detektivní knihu. Miluje valašské kopce a Krušnohoří. Volný čas tráví psaním a sportem. Na prvním místě však zůstává rodina a chlupatí domácí mazlíčci.



PŘEDMLUVA

Psát předmluvu k této knize byl pro mne docela oříšek. Je totiž natolik dobrá, že je mi hloupé zdržovat čtenáře od toho, co je opravdu důležité, a totiž od jejího hlavního obsahu. Vážně se mi chce říct, ať čtení předmluvy klidně přeskočíte a jdete na to. Čeká na vás strhující čtení a pozvání do tak intenzivního zrcadla životních hodnot, že vám celá kniha určitě nezabere moc času.

V knize najdete příběhy deseti lidí, kteří měli odvahu se s autorkou podělit o své prožívání situací, jichž se většina z nás extrémně obává. Konfrontace s vážnou nemocí, smrt, ztráta blízkého člověka. Témata, o kterých někteří lidé raději ani nemluví, aby je z pověřivosti nepřivolali. Lea Surovcová tento strach nemá, což vedle knihy dokazuje i svou bohatou novinářskou praxí, kde těžkým tématům čelí řadu let a já jsem jí za to (jistě s mnohými z vás) vděčný.

V paliativní péči nevzácně zažíváme situace, kdy na smrt nemocný člověk rekapituluje svůj život, něčeho lituje, za jiné věci děkuje. Osobně si tento stav myslí, když někdo dokáže rozlišovat důležité a méně důležité, troufám nazvat moudrostí. Tento moment uvědomění životních priorit je podle mého soudu jedna z věcí, proč lidé zůstávají v paliativní péči dlouhodobě pracovat – skrze setkávání s moudrostí pacientů máme pravidelně servírovanou připomínku, abychom zkusili čas, který nám byl vyměřen, prožít opravdu co nejlépe. Osobně si všech kolegů a kolegů, kteří pracují v hospicích a paliativních týmech, velmi vážím a mnoho z nich je pro mne stejnou inspirací a povzbuzením jako hrdinové této knihy. Přes jejich úžasné znalosti a dovednosti však paliativní komunita dlouhodobě zápasí s jedním úkolem – jak své zkušenosti, a hlavně onu zmiňovanou moudrost pacientů předat ostatním, kteří jsou ještě zdraví a na závěr života z různých důvodů nechtějí myslet. Velmi často totiž od pacientů slyšíme také o tom, že teď už mají málo času nebo sil něco měnit.

Publikace, kterou držíte v ruce, tento problém do jisté míry řeší. Z mého pohledu ho řeší tak dobře, že by to asi lépe nedokázal ani autobus plný primářů z hospiců jezdících přednáškové turné po republice. Autorka klade svým hrdinům otázky, na které bychom se rádi zeptali všichni. Jdou přímo k jádru věci a neuhýbají tam, kde většinou lidé v setkání s tíhou osudu druhého člověka volí nějaké utěšující úhybné manévry. Pokud si slova knihy necháte opravdu přijít k sobě, do vašich vztahů, strachů, práce a snů, jsem přesvědčen o tom, že vám budou náповědou. Ne odpovědí, ale náповědou na otázku, jak

prožít dobrý život. Pro mne osobně tak tento titul funguje, a to říkám s upřímným úžasem nad tím, že takto slova na papíře mohou zapůsobit.

Na začátku jsem psal, že předmluvu můžete klidně přeskočit. Myslím to vážně, ještě pořád máte možnost. Zároveň si uvědomuji, jak moc bych se vás chtěl po přečtení knihy zeptat, co vám dala, jestli jste se smáli a dojíмали na stejných místech jako já. Kterého z hrdinů nejvíc obdivujete a kdo je vám nejbližší. Příležitost k takovému rozhovoru nejspíš mít nebudeme, ale chci vás vybídnout, abyste na křeslo v obýváku místo mne posadili kohokoliv, na kom vám záleží. Ta kniha je totiž pro mne, pro vás, i pro všechny ostatní a jejím přečtením i darováním druhému máme možnost pohlédnout do vlastní budoucnosti. Dokud ještě máme čas.

PhDr. Martin Loučka, Ph.D.
Zakladatel Centra paliativní péče
Ústav lékařské psychologie a etiky, LF MU

ÚVODNÍ SLOVO AUTORKY

Nacházela jsem se v období velkých pochybností, zmatku a hlavně vyčerpání. Cítila jsem, že mířím ke dnu. Naštěstí jsem si to včas uvědomila a hlavně připustila. Slíbila jsem si, že zvolním. Přesně v tuhle chvíli ale přišla nabídka od Petry Havelkové napsat knihu rozhovorů s lidmi v závěru života. S tím, že by ji ilustrovala moje talentovaná sestra Lucie. Dodnes vidím její reakci, věděla o mém vnitřním boji a čekala, co odpovím. Neváhala jsem ani minutu. V hlavě mi hned začaly vířit nápady i těšení na něco nového a neznámého. Přestože léta v ČT natáčím reportáže o lidech s těžkými osudy, zpracovat je v knize byla pro mě jiná výzva. Měla jsem šanci prožít s nimi delší čas. Bez televizního štábu, kamer – jen sama. Za svými příběhy jsem se ve volném čase rozjela po republice. S mnohými jsme se viděli poprvé, a přesto jsme vedli nejniternější hovory, které byste si netroufli otevřít ani s nejbližšími. U toho jsem potkávala jejich úžasné rodiny a největší opory. Brzy jsem změnila spojení „v závěru života“ na „hranu života“. Ve všech

případech jsem před sebou viděla silné osobnosti, které měly v očích jiskru a chuť žít. Mluvili jsme o životě s vážnou nemocí, hodnotách, naplnění, lásce i smíření. Slzy střídal smích. Zároveň jsem na vlastní oči viděla, jak se dnešní medicína a péče posouvají kupředu. Snažila jsem se o pestrost osobností, diagnóz, druhů péče a přístupů – s pravidelným střídáním mužského a ženského světa v rozmezí od 23 až po 98 let.

Od počátku jsem si kladla otázku, pro koho je tato knížka určená a kdo by ji měl číst. Přece jen se v dnešní době potýkáme s řadou negací, smutku i utrpení. Došla jsem k závěru, že kniha *Jenom chci být* je pro všechny. Je totiž hlavně o životě a může být drobným návodem, jak ho mít lepší. Zároveň může dodat odvahu dalším pacientům i jejich blízkým.

Navždy zůstanete v mém srdci – Verunko, Zorko, Danielo, Aničko, Marie, Lubomíre, Adame, Dane, Kary, Felixi.

Dali jste mi velký dar: uvědomit si mnoho důležitých věcí ještě v době, kdy jsem zdravá.

A přesně to přeju i vám, čtenářům.

Lea Surovcová
autorka

Veronika

**Veronika Blahuta, metastatická
pacientka s rakovinou prsu,
narozena 1985, syn Bastian,
aktivní členka patientské
organizace Bellis**



Jak žila Veronika před svojí nemocí?

Veronika byla šťastná, vdaná, se zdravým dítětem. Byla jsem sedm let doma, protože bývalý manžel chtěl, abych se o syna starala v domácnosti. Když šel Baťa do první třídy, nastoupila jsem do práce. Dělala jsem asistentku pedagoga na základní škole. Tuhle práci jsem vždycky chtěla dělat. Takže jsem se nacházela v relativně šťastným životním období. To bylo krátce před mojí diagnózou.

Jak jste zjistila, že nejste v pořádku?

Při samovyšetření jsem si našla bulku v prsu. Měla jsem pocit, že se zvětšuje, tak jsem se objednala na vyšetření. Všechno šlo velmi rychle, nemusela jsem na nic moc dlouho čekat. Zašla jsem si pro žádanku, do týdne jsem seděla v mamocentru, kde mi udělali ultrazvuk, mamograf, rentgen plic a ultrazvuk jater a biopsii. Už ten den mi oznámili, že mám rakovinu s tím, že se musí počkat,

jak dopadne biopsie. A rovnou se mnou řešili, na které onkologii se chci léčit. Hned mi vyřídili termín a ještě v tom týdnu jsem tam šla. Během čtrnácti dnů jsem se dozvěděla, že je rakovina generalizovaná. V celém těle jsem měla už tenkrát rozsev metastáz.

Nakolik se vám převrátil život?

Úplně. Najednou jsem měla pocit, že za rok už tu nebudu. Měla jsem hroznej strach, že mě manžel opustí, měla jsem strach, že nezažiju vyrůstat syna, nezažiju jeho první stupeň, druhý, střední školu, maturitu, vejšku, děti. Prostě nic. Myslela jsem, že je to pro můj život konečná, že už nikdy nic nebude takový, jako bylo dřív. Byla to obrovská beznaděj, strach.

A v tomhle rozpoložení jste nastoupila náročnou léčbu.

U rakoviny prsu je několik typů nádorů a můj je zrovna ten nejhorší a nejlepší, co si můžete z té široké škály vybrat. Takže jsem měla vlastně i velký štěstí. Moje nádory nebyly vhodné k léčbě chemoterapií. Dostala jsem biologickou léčbu a ještě antiresorpční, protože jsem měla v kostech metastáze. Byla to široká škála léčebných postupů. A čekalo se, co to udělá.

Moderní léky zafungovaly?

Začalo to báječně zabírat. Po půl roce jsem byla zhruba na polovině metastáz a po roce jsem měla štěstí, že to z mého těla úplně vymizelo shluky nádorových buněk. Metastáze se rozpadly na jednotlivé buňky a ty se do současnosti neshlukují. V těle sice

nádorové onemocnění pořád je, v krvi se stále pohybuje, ale léčba zamezuje tomu, aby se to znovu shluklo zpátky do metastáze.

**Jste důkazem, že medicína postoupila mílovými kroky do-
předu. Přesto je metastatická rakovina prsu pořád pokročilé
onemocnění, které není zatím vyléčitelné. Cílenou tera-
pií ale lze pacientkám významně prodloužit život a zlepšit
jeho kvalitu.**

Za ty čtyři a půl roku v léčbě vidím, že je na tuto diagnózu spousta nových postupů. Třeba i v případě metastáze na mozek, takže je to obrovský posun. Vidím holky, který se dneska začínají léčit. Pokud jim rakovinu odhalej včas, už nemusí mít chemoterapii a stačí zajišťovací léčba. Případně částečná operace prsu, kdy to často ani není poznat. Jde o zachovnou operaci, dostanete hormonální léčbu a jste pět let na sledování.

Propojila jste se s organizací *Bellis*, která pomáhá ženám s rakovinou prsu. Sama jsem na jejich akcích viděla, že některé pacientky žijí s metastatickou diagnózou léta.

Jezdím s nimi na setkání a tam jsou ženy, který se léčí i dvacet let. Tehdy ještě možnosti nebyly takové a zvládly to. Jsou to úplně skvělé ženské plné života. Natolik inspirativní, že když jsem se s nimi před dvěma lety poprvé setkala, tak jsem tehdy opravdu uvěřila, že devadesátka mě nemine. (*Smích*)

Pro mě jako laika to zní neuvěřitelně.

Jsou to ženy, kterým se objevily nádory. Chemoterapie je zničila, byly sledované a znovu se jim objevily. Metastatická rakovina, pokud se něco povede z těla vymizíkovat, je jako chronické onemocnění. Může se vám to kdykoliv znovu spustit.

Vůbec si nedovedu představit první momenty, kdy se člověk dozví fatální diagnózu. Jak jste všechny informace od začátku zpracovávala?

Já jsem kolem sebe potřebovala mít manžela, bráchu a syna. Jenže u mě došlo k další životní výhybce. V době, kdy jsem měla obavy, jestli přežiju, jsem začala mít potíže s manželem, který nechovil domů a nebyl pro mě ani syna oporou. Potom jsem zjistila, že už má další vztah. Zhruba tři čtvrtě roku po diagnóze jsem začala řešit, jestli se uживíme a zvládneme se synem fungovat sami. Upozadila jsem na strašně dlouhou dobu nemoc i léčbu. Pokračovala jsem v ní, ale moje hlava přemýšlela jenom o tom, že jsme najednou jenom sami dva. Co budeme dělat, je mi špatně, nemůžu tady pro něj naplno bejt, musí mi pomáhat brácha a moje mamka. Hlídali taky přátelé, nový kamarádky, který jsem poznala, ty si syna hodně braly. Najednou ten život dostal ještě novej rozměr. Říkala jsem si, jestli nepřežiju, tak to dítě bude samo. Na nějakou dobu mě rozpad vztahu úplně semlel. Trvalo, než se mi podařilo vrátit zpátky k myšlenkám, že chci přežít, že tu chci být dlouho.

Právě syn je celou dobu u všech vašich propadů i nadechnutí. Jak to zvládáte vybalancovat?